

**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»**

Юридичний факультет

**Кафедра кримінального права, кримінології, цивільного та господарського
права**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

С.В. Матвеев

РОБОЧА ПРОГРАМА

«ПАТЕНТОЗНАВСТВО ТА АВТОРСЬКЕ ПРАВО»

підготовки другого (магістерського) рівня
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальності 075 «Маркетинг»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Маркетинг»
(найменування освітньої програми)

тип дисципліни професійної підготовки

2020 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

М.М.Єрмошенко

РЕКОМЕНДОВАНО:Кафедрою кримінального права,
кримінології,
цивільного та господарського права
протокол № 1 від «28» серпня 2020 року

Завідувач кафедри

к.ю.н. Шаповалова І.В.

Розробник: Соловйова Аліна Миколаївна, д.ю.н, доцент, професор кафедри кримінального права, кримінології, цивільного та господарського права.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: вибіркова навчальна дисципліна

Навчальна дисципліна "Патентознавство та авторське право" має комплексний характер, а саме економічну та правову природу. Навчальна дисципліна «Патентознавство та авторське право» розрахована на поглиблене вивчення правових відносин у сфері інтелектуальної власності, опанування правового механізму їх регулювання, отримання необхідних навичок кваліфікації результатів творчої діяльності, захисту майнових і особистих немайнових прав авторів як в Україні, так і за її межами.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Патентознавство та авторське право» є: сукупність правовідносин щодо регулювання прав інтелектуальної власності, майнових та особистих немайнових прав авторів, підстави їх виникнення та здійснення.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин 4 кредитів ECTS

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Патентознавство та авторське право» є формування системних знань щодо основних інститутів права інтелектуальної власності, механізмів реалізації та захисту майнових та немайнових прав суб'єктів права інтелектуальної власності, вивчення законодавства, яке регулює відносини по створенню та використанню об'єктів права інтелектуальної власності.

Досягнення поставленої мети зумовлюється необхідністю вирішення наступних **завдань:**

- вивчення особливостей правового регулювання інтелектуальної власності;
- ознайомлення з основними правами та обов'язками творців об'єктів права інтелектуальної власності;
- дослідження механізму регулювання договірних правовідносин в сфері інтелектуальної власності;
- вміти аналізувати зміст правових документів щодо реалізації і захисту права інтелектуальної власності.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Патентознавство та авторське право» забезпечує набуття здобувачами освіти компетентностей:

Загальні компетентності, визначені Стандартом вищої освіти (ЗК)

ЗК3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК5. Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (визначені стандартом вищої освіти спеціальності)

СК2. Здатність коректно інтерпретувати результати останніх теоретичних досліджень у сфері маркетингу та практики їх застосування.

СК4. Здатність застосовувати творчий підхід до роботи за фахом.

СК5. Здатність до діагностування маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, здійснення маркетингового аналізу та прогнозування.

Спеціальні (фахові) компетентності за вибіркоким блоком (визначені закладом вищої освіти)

СК1.1. Здатність до ефективного ведення бізнесу та управління суб'єктами ринкових відносин на засадах маркетингу

СК1.7. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері інтелектуальної власності, авторського права та патентознавства

Програмні результати навчання за спеціальністю (визначені стандартом вищої освіти спеціальності)

ПР10. Обґрунтовувати маркетингові рішення на рівні ринкового суб'єкта із застосуванням сучасних управлінських принципів, підходів, методів, прийомів.

ПР12. Здійснювати діагностування та стратегічне й оперативне управління маркетингом задля розробки та реалізації маркетингових стратегій, проектів і програм.

Програмні результати навчання за вибіркоким блоком дисциплін (визначені закладом вищої освіти)

ПР 1.3. Здійснювати управління діяльністю ринкового суб'єкта, а також його підрозділів, груп і мереж на засадах маркетингу, визначати критерії та показники оцінювання її ефективності.

ПР1.6. Застосовувати отримані знання для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та ефективного ведення бізнесу

ПР1.7. Виявляти знання і розуміння та навички правозастосування норм авторського, патентного права та права інтелектуальної власності в процесі управління на засадах маркетингу.

4. Структура навчальної дисципліни

№ пп	Найменування тем курсу	Кількість годин									
		Денна форма навчання					Заочна форма навчання				
		Лекції	Практичні заняття	СРС	ІКР	Всього	Лекції	Практичні заняття	СРС	ІКР	Всього
Змістовний модуль 1. Поняття та система права інтелектуальної власності. Право промислової власності. Авторське право і суміжні права											
1	Тема 1. Поняття та зміст права інтелектуальної власності	2	2	11	-	15	-	-	15	-	15
2	Тема 2. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	2	2	11	-	15	-	-	15	-	15
3	Тема 3. Авторське право	2	2	11	-	15	1	-	14	-	15
4	Тема 4. Суміжні права	2	2	11	-	15	1	-	14	-	15
5	Тема 5. Об'єкти патентних прав	3	3	9	-	15	1	1	13	-	15
	Разом за модуль	11	11	53	-	75	3	1	71	-	75
Форма модульного контролю: контрольна робота											
Змістовний модуль 2. Патентне право України та процесуальні гарантії захисту прав інтелектуальної власності											
6	Тема 6. Правова охорона промислових зразків	3	3	9	-	15	1	1	13	-	15
7	Тема 7. Процесуальні гарантії захисту прав інтелектуальної власності	3	3	9	-	15	1	1	13	-	15
8	Тема 8. Договори у сфері інтелектуальної власності	3	3	9	-	15	1	1	13	-	15
	Разом за модуль	9	9	27	-	45	3	3	39	-	45

Разом за семестр	20	20	80	-	120	6	4	110	-	120
Форма модульного контролю: контрольна робота										
Форма підсумкового контролю: диференційований залік										

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Поняття та система права інтелектуальної власності. Право промислової власності. Авторське право і суміжні права

Тема 1. Поняття та зміст права інтелектуальної власності.

Поняття права інтелектуальної власності в об'єктивному та суб'єктивному значенні. Зміст права інтелектуальної власності. Поняття немайнових та майнових прав інтелектуальної власності. Виникнення прав інтелектуальної власності. Обмеження майнових прав інтелектуальної власності. Поняття та класифікація об'єктів права інтелектуальної власності. Характеристика первинних та вторинних суб'єктів права інтелектуальної власності. Інші суб'єкти відносин права інтелектуальної власності.

Тема 2. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Передання і перехід майнових прав інтелектуальної власності. Правові підстави розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Правочини щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Недоговірні і договірні способи розпорядження правами інтелектуальної власності. Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Особливості розпорядження майновими правами на окремі об'єкти інтелектуальної власності. Поняття ліцензії та ліцензійного договору. Державна реєстрація передачі прав та ліцензійних договорів на об'єкти інтелектуальної власності.

Тема 3. Авторське право.

Поняття й ознаки об'єкта авторського права. Первинні та похідні суб'єкти авторського права. Виникнення авторських прав у творця твору. Зміст та види авторських прав. Поняття та випадки вільного використання творів (з оплатою винагороди та безоплатного). Строк дії авторського права. Підстави для обмеження строку охорони майнового права автора. Перехід творів у суспільне надбання. Розпорядження майновими авторськими правами. Передання та перехід майнових авторських прав. Поняття та зміст авторського договору.

Тема 4. Суміжні права.

Різновиди суміжних прав. Сфера дії суміжних прав в Україні. Виникнення суміжних прав. Строк дії суміжних прав. Вільне використання об'єктів суміжних прав. Використання фонограм або відеограм, опублікованих із комерційною метою. Особисті немайнові та майнові права виконавця, виробника фонограми або відеограми, організацій мовлення. Розпорядження майновими правами.

Тема 5. Об'єкти патентних прав.

Поняття та ознаки винаходу. Об'єкти винаходу. Види винаходів та їх правове значення. Основні та додаткові винаходи. Конвенційний підхід та його особливості. Правове регулювання конвенційних винаходів. Службовий винахід та особливості його патентування. Секретні винаходи та їх особливості. Піонерні (пілотні) винаходи. Значні винаходи та їх правові наслідки. Проблема перспективних винаходів. Об'єкти винаходу. Поняття та ознаки корисної моделі. Право на отримання патенту. Права винахідника. Права роботодавця. Право першого заявника. Порядок отримання патенту на винахід та корисну модель. Заявка на отримання патенту та її зміст. Формула винаходу та її правове значення. Патентні дослідження: поняття, порядок, обсяг та глибина пошуку. Патентні фонди та патентна інформація. Експертиза заявки та її наслідки. Права, що виникають з патенту. Визнання патенту недійсним. Припинення дії патенту. Примусове відчуження патентних прав. Дії, що не визнаються порушенням патентних прав.

Змістовий модуль 2. Патентне право України та процесуальні гарантії захисту прав інтелектуальної власності

Тема 6. Правова охорона промислових зразків.

Закон України “Про охорону прав на промислові зразки”, його структура та зміст. Поняття промислового зразка та умови його патентоспроможності. Вимоги щодо промислових зразків. Право автора промислового зразка. Право роботодавця. Порядок патентування промислових зразків. Експертиза заявки на патентування промислового зразка. Реєстрація та видача патенту на промисловий зразок. Порядок кваліфікації промислових зразків. Права, що випливають з патенту на промисловий зразок. Примусове відчуження прав на промисловий зразок. Захист прав володільця патенту на промисловий зразок.

Тема 7. Процесуальні гарантії захисту прав інтелектуальної власності.

Судовий порядок розгляду спорів про порушення прав інтелектуальної власності. Судова практика захисту авторських прав. Зарубіжний досвід захисту авторських та суміжних прав. Особливості розгляду спорів, що випливають з авторських та суміжних прав в судах. Патентні спори, що вирішуються в судовому порядку. Спори стосовно прав на промислові зразки, що вирішуються у судовому порядку. Спори стосовно прав на індивідуалізацію, що вирішуються у судовому порядку. Спори щодо місця походження товарів та порядок їх вирішення. Забезпечення доказів при розгляді спорів про порушення прав інтелектуальної власності. Види доказів. Спеціальні засоби витребування доказів. Виконання рішень у справах про порушення прав інтелектуальної власності.

Тема 8. Договори у сфері інтелектуальної власності.

Загальні положення. Поняття договорів у сфері інтелектуальної діяльності. Авторські договори та їх види. Договори у сфері суміжних прав. Договори у сфері науково-технічної діяльності. Договори на використання об'єктів промислової власності. Договори на патентну кооперацію.

6. Теми лекцій

№ пп	Назва теми дисципліни	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Поняття та зміст права інтелектуальної власності.	2	-
2	Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.	2	-
3	Авторське право.	2	1
4	Суміжні права.	2	1
5	Об'єкти патентних прав.	3	1
6	Правова охорона промислових зразків.	3	1
7	Процесуальні гарантії захисту прав інтелектуальної власності.	3	1
8	Договори у сфері інтелектуальної власності.	3	1
Всього		20	6

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми та практичних завдань	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	<p>Тема 1. Поняття та зміст права інтелектуальної власності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття права інтелектуальної власності в об'єктивному та суб'єктивному значенні. 2. Зміст права інтелектуальної власності. 3. Поняття немайнових та майнових прав інтелектуальної власності. 4. Поняття та класифікація об'єктів права інтелектуальної власності. 	2	-

2	Тема 2. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. <ol style="list-style-type: none"> 1. Передання і перехід майнових прав інтелектуальної власності. 2. Правові підстави розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. 3. Особливості розпорядження майновими правами на окремі об'єкти інтелектуальної власності. 4. Поняття ліцензії та ліцензійного договору. 	2	-
3	Тема 3. Авторське право. <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття й ознаки об'єкта авторського права. 2. Первинні та похідні суб'єкти авторського права. 3. Виникнення авторських прав у творця твору. 4. Поняття та зміст авторського договору. 	2	-
4	Тема 4. Суміжні права. <ol style="list-style-type: none"> 1. Різновиди суміжних прав. 2. Виникнення суміжних прав. 3. Використання фонограм або відеограм, опублікованих із комерційною метою. 4. Розпорядження майновими правами. 	2	-
5	Тема 5. Об'єкти патентних прав. <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та ознаки винаходу. 2. Об'єкти винаходу. 3. Види винаходів та їх правове значення. 4. Порядок отримання патенту на винахід та корисну модель. 	3	1
6	Тема 6. Правова охорона промислових зразків. <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття промислового зразка та умови його патентоспроможності. 2. Право автора промислового зразка. 3. Права, що випливають з патенту на промисловий зразок. 	3	1
7	Тема 8. Процесуальні гарантії захисту прав інтелектуальної власності. <ol style="list-style-type: none"> 1. Судовий порядок розгляду спорів про порушення прав інтелектуальної власності. 2. Судова практика захисту авторських прав. 3. Патентні спори, що вирішуються в судовому порядку. 4. Забезпечення доказів при розгляді спорів про порушення прав інтелектуальної власності. 	3	1
8	Тема 9. Договори у сфері інтелектуальної власності. <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні положення. 2. Поняття договорів у сфері інтелектуальної діяльності. 3. Авторські договори та їх види. 	3	1
Усього годин		20	4

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
	Не передбачено планом		

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
	Не передбачено планом		

10. Теми самостійних занять

№ пп	Назва теми дисципліни	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Поняття та зміст права інтелектуальної власності	11	15
2	Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	11	15
3	Авторське право	11	14
4	Суміжні права	11	14
5	Об'єкти патентних прав	9	13
6	Правова охорона промислових зразків	9	13
7	Процесуальні гарантії захисту прав інтелектуальної власності	9	13
8	Договори у сфері інтелектуальної власності	9	13
Всього		80	110

11. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Поняття та зміст права інтелектуальної власності.

1. Зміст права інтелектуальної власності.
2. Поняття немайнових та майнових прав інтелектуальної власності.
3. Поняття та класифікація об'єктів права інтелектуальної власності.
4. Характеристика первинних та вторинних суб'єктів права інтелектуальної власності.
5. Інші суб'єкти відносин права інтелектуальної власності.

Тема 2. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

1. Правочини щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.
2. Особливості розпорядження майновими правами на окремі об'єкти інтелектуальної власності.
3. Державна реєстрація передачі прав та ліцензійних договорів на об'єкти інтелектуальної власності.

Тема 3. Авторське право.

1. Зміст та види авторських прав.
2. Поняття та випадки вільного використання творів (з оплатою винагороди та безоплатного).
3. Перехід творів у суспільне надбання.

Тема 4. Суміжні права.

1. Сфера дії суміжних прав в Україні.
2. Використання фонограм або відеограм, опублікованих із комерційною метою.
3. Особисті немайнові та майнові права виконавця, виробника фонограми або відеограми, організацій мовлення.

Тема 5. Об'єкти патентних прав.

1. Значні винаходи та їх правові наслідки.

2. Права роботодавця.
3. Права, що виникають з патенту.
4. Визнання патенту недійсним.
5. Припинення дії патенту.
6. Примусове відчуження патентних прав.

Тема 6. Правова охорона промислових зразків.

1. Закон України “Про охорону прав на промислові зразки”, його структура та зміст.
2. Вимоги щодо промислових зразків.
3. Порядок патентування промислових зразків.
4. Реєстрація та видача патенту на промисловий зразок.
5. Захист прав володільця патенту на промисловий зразок.

Тема 7. Процесуальні гарантії захисту прав інтелектуальної власності.

1. Зарубіжний досвід захисту авторських та суміжних прав.
2. Спори стосовно прав на промислові зразки, що вирішуються у судовому порядку.
3. Спори стосовно прав на індивідуалізацію, що вирішуються у судовому порядку.
4. Спори щодо місця походження товарів та порядок їх вирішення.
5. Виконання рішень у справах про порушення прав інтелектуальної власності.

Тема 8. Договори у сфері інтелектуальної власності.

1. Поняття договорів у сфері інтелектуальної діяльності.
2. Авторські договори та їх види.
3. Договори у сфері науково-технічної діяльності.
4. Договори на патентну кооперацію.

Індивідуальні завдання

Підготувати доповідь з дослідження конкретної ситуації з проведення формальної експертизи та її наслідків.

Для закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни здобувачі вищої освіти зобов'язані протягом семестру виконати і до початку екзаменаційної сесії індивідуальну контрольну роботу.

Контрольне завдання видається індивідуально кожному здобувачу вищої освіти з метою перевірити засвоєння теоретичної частини навчальної дисципліни та набуття практичних навичок у вирішенні поставлених задач.

Завдання на контрольну роботу видаються здобувачам вищої освіти відразу ж після прочитання настановних лекцій з дисципліни.

Виконується завдання на аркушах формату А4 на комп'ютері або рукописно з дотриманням вимог нормоконтролю до оформлення матеріалу.

Вимоги нормоконтролю до оформлення матеріалу: робота повинна бути виконана технічно і літературно грамотно: надрукована (або написана) на одній стороні аркуша формату А4; за рукописним способом пояснювальну записку виконують з розрахунку 30-35 рядків на сторінці, за машинним способом шрифтом 14 з міжрядковим інтервалом 1,5; текст слід писати, дотримуючись наступних розмірів полів: лівий – 30 мм, верхній та нижній – 20 мм, правий – 10 мм; всі лінії, букви, цифри і знаки повинні бути одного кольору (чорного, фіолетового або синього) абзацний відступ повинен бути однаковим упродовж усього тексту пояснювальної записки і дорівнювати п'яти знакам; сторінки нумерують арабськими цифрами і проставляють в правому верхньому кутку; ілюстрації і таблиці слід розташовувати в роботі безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються вперше, або на наступній сторінці; назва таблиці або рисунка повинна бути короткою і відображати його зміст, і пишеться з великої букви. В кінці назви таблиці або рисунка крапка не ставиться.

Титульний аркуш включається в загальну нумерацію сторінок записки але номер сторінки не проставляється.

При виконанні практичного завдання варто дотримуватися наступних вимог: перед рішенням завдання необхідно навести його умову; рішення завдання варто супроводжувати необхідними формулами, розрахунками, короткими поясненнями; всі розрахунки показників

виконуються з точністю від 0,01, до 0,1%; наприкінці роботи вказується перелік використаної літератури, ставиться підпис здобувача вищої освіти та дата.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (заліку)

1. Інтелектуальна власність та її становлення.
2. Теорії права інтелектуальної власності: привілеїв, пропріетарна, промислової власності, довічної промислової власності, рентна, договірна, деліктна, особова, виключних прав, виключних майнових прав.
3. Поняття права інтелектуальної власності.
4. Сутність права інтелектуальної власності.
5. Зміст права інтелектуальної власності.
6. Джерела правового регулювання права інтелектуальної власності та їх види.
7. Поняття законодавства про інтелектуальну власність його система та спрямованість.
8. Дезінтеграційний підхід до регулювання права інтелектуальної власності і його сутність.
9. Види міжнародно-правових актів про інтелектуальну власність.
10. Конституція України як основне джерело регулювання права інтелектуальної власності.
11. Цивільний кодекс України як джерело регулювання права інтелектуальної власності.
12. Чинне законодавство України про інтелектуальну власність.
13. Поняття та ознаки об'єктів права інтелектуальної власності.
14. Ознаки охороноспроможності об'єктів права інтелектуальної власності.
15. Відкриття як об'єкти права інтелектуальної власності та їх ознаки.
16. Об'єкти відкриття. Права авторів відкриттів. Порядок кваліфікації відкриттів.
17. Винаходи та корисні моделі як об'єкти промислової власності: поняття, об'єкти, види.
18. Промислові зразки як об'єкти промислової власності: поняття, об'єкти.
19. Знаки для товарів та послуг як об'єкти промислової власності.
20. Правонаступники прав інтелектуальної власності. Спадкоємство інтелектуальних прав.
21. Держава як володілець прав інтелектуальної власності. Підстави набуття державою прав інтелектуальної власності.
22. Правове положення патентознавців. Вимоги щодо патентних повірених. Атестація патентних повірених. Повноваження повірених у справах інтелектуальної власності.
23. Асоціації патентних повірених. Підстави та порядок втрати атестації патентного повіреного.
24. Агенти з товарних знаків та їх правове положення.
25. Права власників та уповноважених ним органів щодо результатів створених за службовим завданням.
26. Поняття авторського права та сфера його дії.
27. Об'єкти, що охороняються авторським правом.
28. Виникнення та здійснення авторського права.
29. Похідний твір та його правове значення.
30. Авторське право та право власності на носія авторських прав.
31. Особисті немайнові права автора.
32. Майнові права автора. Майнові права володільця.
33. Вільне використання твору.
34. Авторське право на аудіовізуальний твір.
35. Строки охорони авторських прав.
36. Перехід авторських прав. Передача (уступка) авторського права.
37. Авторські ліцензійні договори: поняття, характеристика та види. Сторони ліцензійного договору та їх правове положення.
38. Поняття, зміст та порядок укладання авторських договорів.
39. Поняття та сутність суміжних прав. Види суміжних прав.
40. Охорона суміжних прав. Місце суміжних прав у системі права інтелектуальної власності.
41. Права виконавців та їх зміст.
42. Права виробників фонограм та їх зміст.

43. Права організацій мовлення.
44. Правила торгівлі екземплярами аудіовізуальних творів.
45. Поняття охорони і захисту прав і їх співвідношення.
46. Засоби охорони авторських і суміжних прав. Способи захисту авторських і суміжних прав.
47. Колективне управління авторськими та суміжними правами.
48. Поняття та визначення контрафактних порушень авторських та суміжних прав.
49. Поняття патентного права. Відмінність винахідницького права від патентного права.
50. Охоронні документи в патентному праві.
51. Поняття патенту та його види. Реквізити патенту. Строки дії патенту. Відміна патенту. Визнання патенту недійсним. Припинення дії патенту.
52. Свідоцтво на знаки для товарів та послуг. Посвідчення на раціоналізаторську пропозицію.
53. Патентні системи: заявочна, перевірозна, дослідницька, змішані.
54. Заявка на видачу охоронного документа та вимоги щодо неї.
55. Порядок подання заявки. Пріоритет заявки та його визначення. Колізії заявок та порядок розгляду спорів.
56. Формальна експертиза та її наслідки. Способи усунення недоліків заявок.
57. Експертиза по суті. Порядок, підстави проведення експертизи по суті. Права заявника при проведенні експертиз.
58. Поняття, ознаки і об'єкти винаходу. Види винаходів та їх правове значення.
59. Права і обов'язки винахідників службових винаходів.
60. Об'єкти, що визнаються винаходами.
61. Поняття та ознаки корисної моделі.
62. Порядок отримання патенту на винахід та корисну модель.
63. Заявка на отримання патенту та її зміст. Реквізити заявки.
64. Формула винаходу та її правове значення.
65. Тимчасова правова охорона, її значення та зміст.
66. Право першокористувача та його зміст.
67. Публікації при патентуванні. Реєстрація патенту.
68. Права, що виникають з патенту
69. Визнання патенту недійсним. Припинення дії патенту. Примусове відчуження патентних прав.
70. Поняття сорту рослин та порід тварин. Умови патентоспроможності нових сортів рослин. Об'єкти правової охорони на сорти рослин.
71. Суб'єкти права на сорти рослин.
72. Патент на сорт та його особливості.
73. Порядок та умови патентування нових сортів рослин. Подача заявки на патентування сортів рослин.
74. Тимчасова охорона права на сорт та її зміст.
75. Видача патенту на сорт рослин. Визнання патенту на сорт рослин недійсним. Припинення дії патенту на сорт рослини.
76. Контрафактні дії щодо промислової власності на сорти рослин. Відповідальність за контрафактні порушення прав на сорти рослин.
77. Поняття промислового зразка та умови його патентоспроможності.
78. Права автора промислового зразка.
79. Порядок патентування промислових зразків.
80. Права, що слідує з патенту на промисловий зразок.
81. Захист прав володільця патенту на промисловий зразок.
82. Припинення дії патенту на промисловий зразок. Визнання патенту на промисловий зразок.
83. Правова природа засобів індивідуалізації товаровиробників.
84. Поняття знаків для товарів та послуг і умови їх правової охорони. Патентування знаків для товарів та послуг.

85. Права, що виникають із свідоцтва на знаки для товарів та послуг. Обов'язки, що виникають із свідоцтва на знаки для товарів та послуг.
86. Припинення дії свідоцтва на знаки для товарів та послуг.
87. Місце походження товарів його визначення та правове значення. Реєстрація місця походження товарів та порядок її здійснення. Правові наслідки реєстрації місця походження товарів.
88. Контрафактні порушення прав на місце походження товарів.
89. Місця походження товарів як об'єкти промислової власності.
90. Селекційні досягнення як об'єкти промислової власності.
91. Топології інтегральних схем та умови їх охороноспроможності.
92. «Ноу-хау» як об'єкти правової охорони та їх види.
93. Науково-технічна документація.
94. Раціоналізаторські пропозиції як об'єкти промислової власності.
95. Автор як первинний суб'єкт права інтелектуальної власності та його визначення.
96. Співавторство та його види. Визначення авторства. Регулювання відносин між співавторами.
97. Права та обов'язки авторів. Охорона прав автора.
98. Володільці прав інтелектуальної власності та їх правове положення, наслідки контрафактних дій.
99. Поняття та умови охорони раціоналізаторських пропозицій.
100. Заява на раціоналізаторську пропозицію та вимоги щодо неї. Порядок подачі заяви на раціоналізаторську пропозицію. Розгляд заяви на раціоналізаторську пропозицію. Першість на раціоналізаторську пропозицію.
101. Права авторів раціоналізаторських пропозицій.
102. Проблема регулювання нових об'єктів права інтелектуальної власності в праві України.
103. Договірні зобов'язання стосовно прав інтелектуальної власності та їх види.
104. Ліцензійні угоди: поняття та ознаки. Види ліцензійних угод.
105. Державний контроль у сфері інтелектуальної власності та його напрямки. Правове становище державних уповноважених у сфері інтелектуальної власності.
106. Адміністративна відповідальність за правопорушення прав інтелектуальної власності.
107. Кримінальна відповідальність за правопорушення прав інтелектуальної власності.
108. Спори щодо контрафактів, що підлягають розгляду у судовому порядку.
109. Судовий порядок розгляду спорів про порушення прав інтелектуальної власності. Можливість та доцільність претензійного порядку задоволення вимог потерпілої особи.
110. Забезпечення доказів при розгляді спорів про порушення прав інтелектуальної власності. Види доказів. Участь суду у витребуванні доказів.
111. Виконання рішень у справах про порушення прав інтелектуальної власності.

13. Методи навчання

Методи навчання на лекціях:

- вербальний метод (лекція, дискусія тощо);
- методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

Методи навчання на практичних, семінарських заняттях:

- вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні, семінарські та лабораторні заняття);
- метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);

- робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо);
- Дослідницький метод
- Пошуковий метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Патентознавство та авторське право» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді *усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проектів, творчих завдань, тощо.*
- для модульного контролю у вигляді *письмової відповіді, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.*
- для підсумкового контролю *проведення екзамену або заліку (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.).*

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену або заліку

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Патентознавство та авторське право» є підсумковий контроль - диференційований залік.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Рекомендоване оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти:

№	Вид навчальної діяльності здобувачів вищої освіти*	Кількість балів
1.	Реферат, есе	1-4
2.	Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач	1-4
3.	Індивідуальне завдання	1-4
4.	Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-4
5.	Ділова гра, практичний кейс, тощо.	1-10
6.	Участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо)	1-10
7.	Модульний контроль (для денної форми здобуття освіти)	1-20
8.	Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти оцінюються за такими критеріями:

Бали	Критерії оцінювання
90-100	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання інших галузей знань, вдало наводить приклади.
82-89	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять.

75-81	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
64-74	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, проте відповідь неповна, неглибока, містить неточності, є помилки у формулюванні понять, відчуються складнощі в застосуванні знань при наведенні прикладів.
60-63	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
35-59	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
1-34	Здобувач вищої освіти не засвоїв програмний матеріал.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для диференційованого заліку, екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для недиференційованого заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота								Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						
T1	T2	T2	T4	T5	T6	T7	T8	Самостійна робота		
3	4	4	4	3	4	4	4		10	40
Модульний контроль 1 - 10				Модульний контроль 2 - 10						

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Патентознавство та авторське право» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус
- робочу програму навчальної дисципліни;

- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності : від 15.04.1994 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/981_018
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003 р. №№ 40-44. Ст.356
3. Інтелектуальна власність: підручник для здобувачів вищої освіти неюридичних факультетів / В. О. Семків, Р. С. Шандра. Львів: Галицький друкар, 2015. 280 с.
4. Цивільно-правова охорона та захист авторського права в сучасних умовах технологічного розвитку: монографія / Колектив авторів : О. О. Штефан, А. С. Штефан, І. І. Петренко, О. О. Мацкевич, В. М. Троцька, С. А. Петренко; за наук. ред. Н. М. Мироненко. К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ «НВП Інтерсервіс», 2014. 341 с.
5. Соловійова А. Деякі проблеми кримінально-правової охорони власності / А. Соловійова // Вісник Львівського університету. Сер. : Юридична. - 2014. - Вип. 59. - С. 327-333.

Допоміжна

1. Антонов В.М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право. - К., 2005.
2. Дроб'язко В. С., Дроб'язко Р. В. Право інтелектуальної власності. - К., 2004.
3. Інтелектуальна власність. Навчальний посібник / За ред. П.М. Цибульова. – К: УкрІНТЕУ, 2006. – 276 с.
4. Макода В. Є. Правова охорона промислових зразків. - К., 2000
5. Мікульонок І. О. Основи інтелектуальної власності. - К., 2005. 16. Право інтелектуальної власності: Підручник / За ред. О. А. Підпригори, О. Д. Святоцького. - К., 2002
6. Цивільне право України. За ред. Я.М.Шевченка. - т. 1. - К. – «Видавничий дім Ін Юре». - 2004. - 518 с.
7. Цивільне право України. За ред. Я.М.Шевченка. - т. 2. - К. – «Видавничий дім Ін Юре». - 2004. - 406 с.

Інформаційні ресурси

1. Конституція України, прийнята законом України від 28.06.1996 р., № 254/96 – ВР. 2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р., № 435-IV.
2. Закон України “Про авторське право і суміжні права” від 23.12.1993 р. № 3792-XII // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України – режим доступу: www.rada.gov.ua.
3. Закон України “Про охорону прав на промислові зразки” від 15.12.1993 р., № 3688-XII // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України – режим доступу: www.rada.gov.ua.
4. Закон України “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі” від 15.12.1993 р., № 3787-XII // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України – режим доступу: www.rada.gov.ua.
5. Закон України “Про охорону прав на знаки для товарів і послуг” від 23.12.1993 р., № 3789-XII // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України – режим доступу: www.rada.gov.ua.
6. Закон України “Про охорону прав на зазначення походження товарів” від 16.06.1999 р., № 752-XIV // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України – режим доступу: www.rada.gov.ua.

7. Закон України «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» від 05.11.1997 р., № 621/97-ВР // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України – режим доступу: www.rada.gov.ua.

8. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21.04.1993 р., № 3116-ХІІ // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України – режим доступу: www.rada.gov.ua